



10. Zimní bivakování na Králickém Sněžníku



sobota **21. února** – neděle **22. února 2015**
(datum může být pozměněn v závislosti na počasí)



Odjezd: auty z **Pardubic** v **09.00 hod.** do **Dolní Moravy** (příjezd v cca 12.00 hod.).
Sraz účastníků je dle dohody na čerpací stanici Shell.

Zpět: auty opět z Dolní Moravy v cca. **12.00 hod.** do **Pardubic.** (příjezd v cca 15.00 hod.).

Trasa:

- 1den:** Z parkoviště v Dolní Moravě se vydáme po **žluté zn.** směr „Králický Sněžník“. Cesta vede okolo Mramorového lomu, na který je možné se podívat **neznačenou cestou** a pokračovat po ní až k „Mléčnému prameni“, dále budeme pokračovat **neznačenou cestou** podél Kamenického potoka odkud se dle podmínek můžeme vydat, a navštívit „Patzeltovu jeskyni“. Po jejím zhlédnutí sejdem zpět k Mléčnému prameni až na silničku vedoucí podél řeky Moravy mezi Dolní Moravou a chatou Vilemínkou. Odtud půjdeme zpět směrem k Dolní Moravě, kde na začátku Dolní Moravy odbočíme vpravo na **neznačenou silničku/cestu**. Po této cestě, která se vine západním úbočím půjdeme až do místa, kde ji přetíná „Hluboký potok“. Proti proudu potoka se vyšplháme **po úbočí** až na cestu, na které je umístěna **žlutá turistická zn.** a po níž půjdeme doprava/na sever a dojdeme k rozcestí „Nad Zbojnickou chatou“. Zde se napojíme na **červenou zn.** až dojdeme na rozcestí „Jaskolcze Skaly“. Po **polské zelené zn.** dojdeme na chatu „Schronisko Na Śniežniku“. Zde povečeříme či jinak se občerstvíme, a již za noční oblohy půjdeme zpět po **polské zelené zn.** k rozcestí „Jaskolcze Skaly“. Odtud se napojíme již na českou **červenou zn.** odtud je to na „Vrchol Králického Sněžníku“ (1424m) jen kilometr. Z vrcholu sejdem po **červené a žluté zn.**, které nás dovedou okolo „Pramenu Moravy“ k bývalé „Lichtensteinově chatě“ se Sochou Slona. Zde v bývalém sklepení chaty strávíme noc.
- 2den:** Ráno po sbalení bivaku sejdem opět po **červené a žluté zn.** okolo chaty horské služby „Francisky“, (dále již jen po **žluté zn.**) „Sněžné chaty“ až na rozcestí „Pod Vilemínkou“ k řece „Moravě“ kde po jejím překročení na levý břeh se vydáme shlédnout tzv. „Tvarožné díry“. Odsud po **naučné stezce** nebo **neznačené silničce** dojdeme zpět do Dolní Moravy.

Celkem: asi 25 km

Možnosti občerstvení: co kdo unese, na polské chatě „Schronisko Na Śniežniku“

Mapa: zelená edice KČT Králický Sněžník č.53 -1:50 000

Upozornění:

- **Změna trasy v závislosti na sněhových podmínkách vyhrazena - možnost lavinového nebezpečí!**
- **Je nutné mít patřičné vybavení jako kvalitní obuv, kvalitní spací pytel, celtu – popř. stan, sněhové návleky, popř. sněžnice, čelovku atd.**



Turisticko-vlastivědný text:

Liechtensteinova chata – Na moravské straně Králického Sněžníku (v Polsku zvaný Snieznik Klodski) nechal kníže Liechtenstein postavit horskou chatu, která byla otevřena 21. 7. 1912 a pojmenována Liechtensteinova. Jednalo se o dřevěnou dvoupatrovou budovu se 40 lůžky a noclehárnou. Bylo zde již el. osvětlení a vodovod. Chata se záhy stala velkým střediskem letní a zimní turistiky. Naposled byla chata spravována RaJ Vysoké Mýto, která ale nejevila o chatu patřičný zájem. Postupně vyvstala otázka, zda chatu rekonstruovat, nebo zbourat z důvodu napadení dřevomorkou. Dne 4. 8. 1968 bylo rozhodnuto provoz chaty zastavit a provést likvidaci celého objektu k čemuž došlo v roce 1971. A tak jedinou turistickou základnou je na polské straně pak chata Na Sněžníku.

Socha slona – Stala se jakýmsi symbolem Králického Sněžníku, avšak o jeho historii existuje velmi málo dochovaných materiálů. Tato historie se vztahuje k působení dr. Oskara Gutwinského na chatě od roku 1922. Tehdy se tu scházela skupina mladých umělců a literátů (Kurt Halleger ze Šumperka a pokroková pražská skupina Pražská secese), kteří se pokoušeli na kulturním poli sblížit Čechy a Němce. Při svých setkáních si oblíbili melodickou píseň "V ještědském údolí kvete šerík". Podle ní si dali název „Jesher“ a jejich symbolem byl šerík. Později se jim nelíbilo, že jejich symbol není spjat s místem, kde se scházejí. Všimli si, že když kýchá slon, zní to jako "ješ". A tak sice jméno ponechali, odvodili je však od kýchání slona, kterého tak přijali za svůj symbol. V roce 1932 vzpomenuli umělci 10. výročí vzniku této skupiny. Poblíž chaty postavili svůj symbol - sochu Slona, který zde dodnes stojí a stále vesele hledí do krajiny.

Pramen Moravy – Vodopisně je Králický Sněžník pozoruhodnou lokalitou. Pramení zde tři řeky, jejichž vody odtékají do tří moří. Liptovský potok do Severního moře, řeka Morava do Černého moře, a Kladská Nisa do Baltského moře. Nejdelší moravská řeka Morava pramení ve výšce 1380 m n m. Od roku 1876 je správcem toku Moravy od jejího pramene státní příspěvková organizace Povodí Moravy Brno. Vlastní správu vykonává závod Horní Morava provoz Šumperk. Povodí Moravy v roce 1976 delimitací obdrželo od bývalých Lesotechnických meliorací pramen Moravy i s tokem řeky Moravy od Hanušovic. Vlastní pramen nebyl v dobrém stavu a v roce 1978 byla dokončena oprava pramene Moravy do dnešní podoby společnou akcí Povodí Moravy a Svazu mládeže okr. Ústí nad Orlicí. Přesto, že pramen Moravy byl uveden do důstojného stavu, jsou neustálé problémy s jeho ničením některými "turisty". Z důvodů zachování kvalitního zdroje vody musí zůstat pramen Moravy ve své stávající podobě - uzamčený.

Vrchol Králického Sněžníku – Nachází se ve výšce 1 424 m, a byl se svým rozsáhlým vrcholovým platem pro stavbu rozhledny přímo předurčen. Stavba započala až vznikem Kladského turistického spolku v roce 1895. Projekt vypracoval vřatislavský architekt Felix Henry a náročné stavby v drsných podmínkách se ujala zednická skupina mistra Emila Giessera z Klodzka. Ukončené věže dosahovaly výšky 33,5 a 30 metrů a měly vyhlídkové plošiny. Dne 9. 7. 1899 byla rozhledna slavnostně otevřena a pojmenována po císaři Vilémovi. Lety se stav rozhledny neustále zhoršoval, a to zejména vlivem drsného počasí a pramalé údržby. Proto po řadě expertiz rozhodla polská strana o stržení rozhledny především z důvodu bezpečnosti návštěvníků dne 11. října 1973.

Schronisko Na Śnieżniku – Historie Schroniska se datuje do roku 1869 kdy Marianna Oranžská – dcera holandského krále a manželka syna pruského krále bydlela v paláci Kamieńcu Żąbkowickim a pozvala si švýcarského horala Michała Aegertera. Ten dostal za úkol vybudovat „švýcarsnu“ kam Marianna pak ráda jezdila na odpočinek. A tak vzniklo „Schronisko Na Śnieżniku“ jako prvé svého druhu v polských zemích.

Tvarožné díry – Tyto byly známy již v 17. století. V kronice Štefana a Karla Lembergů z Králík se píše, že v této jeskyni si schovávali náradí italští zlatokopové, kteří do kraje přišli v druhé polovině 17. století. Je zajímavé, že na stěně u západního vchodu do Tvarožných děr byly nalezeny vytesané nápisy (IHS, Maria), které by mohly pravdivost této zprávy potvrzovat. Tvarožné díry jsou dlouhé 240 metrů, ale byly zjištěny náznaky dalšího pokračování a není vyloučeno, že délka chodeb dosahuje 450 metrů. Nadmořská výška jeskyní 840-842m. Jeskyně mají zajímavý charakter - nízké chodby - plazivky, které se střídají s většími prostory. Jeskyně jejíž větší částí protéká podzemní potok obohacující horní tok Moravy, ale pocházející z vápencového území na polské straně pohoří (v dosud neznámém krasovém podzemí tak vlastně teče proti směru povrchového odvodňování. Průměrná teplota se zde pohybuje kolem 5°C.

Mléčný pramen – zvaný též Lanovka je krasový pramen výstupný, tzn. že vody vytékají na povrch pod tlakem. Jeho zdrojnicí je potok Poniklec, jehož vody mizí v ponorech a plynou do pramene podzemními jeskyněmi dlouhými nejméně 1,5 km, přičemž překonávají výškový rozdíl 86 metrů. Jméno pramene pochází z bílého zakalení vody, k němuž dochází po povodních. Tento jev není dosud uspokojivě vysvětlen. Souvisí však pravděpodobně s vysokým odnosem uhličitánu vápenatého z krasových oblastí vodami pramene. Nadmořská výška pramene je 750 m, vydatnost 31,4 l/s.

Patzeltova jeskyně – V roce 1864 se doslova propadl do jeskyně s podzemním jezerem lesní příručí Řehoř Patzelt a proto do dnešního dne tato druhá jeskyně nese jeho jméno. K této jeskyni vede neznačená stezka nad Mléčným pramenem, který dává až 105 litrů vody za sekundu. Patzeltova jeskyně - 875 m.n.m.. Ve 30-tých letech tohoto století zkoumala jeskynní faunu skupina geografů a zoologů z Wroclavi a našli 46 druhů jeskynního hmyzu. V Patzeltově jeskyni dlouhé 45 metrů provedl potápěč J. Pogoda výzkum jezera, které dosahuje hloubky od minimálně 2,5 m až po 7m. Vody se ztrácí v korytě potoku a putují k prameni téměř 2 km dlouhou jeskynní soustavou.

- **Stanice HS Horní Morava**
Dolní Morava č. p. 78
56169 pošta Králíky
tel.: **465 634 139**

- Informace ke Králickému Sněžníku můžete najít na adrese: **www.sneznik.cz**

- Trasu připravil a výlet vede: **Ondřej Valášek** (mobil **724 800 178**, operátor Telefonica).